

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2004.gada 9.novembra
rīkojumu Nr. 719

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0292

Profesija Telpiskās attīstības plānotājs

Kvalifikācijas līmenis 5

Nodarbinātības apraksts Telpiskās attīstības plānotājs organizē, vada un piedalās starptautiskā, nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādē, koordinē telpiskās attīstības plānošanas dokumentos noteikto politiku, nosacījumu un rīcību ieviešanu un uzraudzību, koordinē un vada attīstības un telpiskās attīstības plānošanas projektu pieteikumu sagatavošanu un projektu izstrādi.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
<p>1. Organizēt, vadīt un piedalīties teritoriju ekonomiskās, sociālās un vides situācijas noteikšanā, attīstības tendenču identificēšanā un analīzē.</p>	<p>1.1. Apkopot un sistematizēt telpiskās attīstības plānošanas vajadzībām nepieciešamo analītisko informāciju un organizēt datu bāžu veidošanu un informācijas analīzi, izmantojot ģeogrāfisko informācijas sistēmu (GIS) iespējas.</p> <p>1.2. Formulēt izpētes darbu uzdevumus, organizēt un vadīt teritoriju ekonomiskās, sociālās un vides situācijas apzināšanu, interešu, vajadzību, attīstības procesu un tendenču identificēšanu, izpēti un analīzi.</p>
<p>2. Organizēt un vadīt telpiskās attīstības plānošanas dokumentu plānošanas procesu un piedalīties telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādē.</p>	<p>2.1. Izstrādāt telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādes darba uzdevumus.</p> <p>2.2. Veikt telpiskās attīstības plānošanas procesa plānošanu un darbu koordināciju.</p> <p>2.3. Organizēt un vadīt telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādi, sabiedrības iesaisti plānošanas procesā un plānošanas dokumentu sabiedrisko apspriešanu.</p> <p>2.4. Veicināt dažādu politiku, pētījumu rezultātu, plānošanas dokumentu un sektoru nostādņu integrāciju plānošanas procesā.</p>
<p>3. Organizēt, vadīt un piedalīties attīstības un telpiskās attīstības plānošanas projektu sagatavošanā un izstrādē.</p>	<p>3.1. Organizēt un piedalīties attīstības un telpiskās attīstības plānošanas projektu pieteikumu sagatavošanā.</p> <p>3.2. Piedalīties attīstības projektu izstrādē un koordinēt, vadīt un piedalīties telpiskās attīstības plānošanas projektu izstrādē.</p> <p>3.3. Pārzināt galvenās LR un ES finanšu līdzekļu ieguves programmas un fondus valsts, plānošanas reģionu un pašvaldību attīstības veicināšanai.</p>
<p>4. Koordinēt telpiskās attīstības plānošanas dokumentos noteikto nosacījumu, politiku un rīcību ieviešanu un veikt ieviešanas uzraudzību.</p>	<p>4.1. Koordinēt telpiskās attīstības plānošanas dokumentos noteikto politiku, nosacījumu un rīcību ieviešanu.</p> <p>4.2. Veikt telpiskās attīstības plānošanas dokumentos noteikto politiku, nosacījumu un rīcību ieviešanas uzraudzību.</p>
<p>5. Veikt telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izvērtēšanu un priekšlikumu sagatavošanu to grozīšanai.</p>	<p>5.1. Izvērtēt telpiskās attīstības plānošanas dokumentu atbilstību normatīvajiem aktiem, attīstības politikām un situācijas izmaiņām.</p> <p>5.2. Nepieciešamības gadījumā sagatavot priekšlikumus telpiskās attīstības plānošanas dokumentu pilnveidošanai un tajos noteikto politiku, nosacījumu un rīcību grozījumiem.</p>
<p>6. Pārzināt un darbā piemērot mūsdienu plānošanas principus, atbilstošas metodes un informāciju tehnoloģijas.</p>	<p>6.1. Sekot līdzi jaunākajām plānošanas teorijas un prakses attīstības tendencēm.</p> <p>6.2. Radoši pielietot zināšanas darbā.</p> <p>6.3. Darbā izmantot mūsdienu plānošanas metodes un informāciju tehnoloģijas.</p>

<p>7. Pārzināt Latvijas Republikas un Eiropas Savienības institucionālo uzbūvi, pārzināt un darbā piemērot telpiskās attīstības plānošanai nepieciešamos Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību un normatīvos aktus, attīstības politikas un telpiskās attīstības plānošanas dokumentu nostādnes.</p>	<p>7.1. Pārzināt Latvijas Republikas un Eiropas Savienības institucionālo uzbūvi, pašvaldību struktūru, administratīvās vadības pamatprincipus un lēmumu pieņemšanas kārtību, valsts un pašvaldību budžeta plānošanas pamatprincipus.</p> <p>7.2. Sekot līdzi telpiskās attīstības plānošanai saistošo Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību un normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu sagatavošanai, un savas kompetences ietvaros piedalīties to izvērtēšanā un izstrādāšanā.</p> <p>7.3. Izvērtēt un integrēt atbilstošās Latvijas Republikas, starptautisko organizāciju, Eiropas Savienības un Baltijas jūras reģiona attīstības politikas un nostādnes telpiskās attīstības plānošanas dokumentos.</p>
<p>8. Veidot sadarbību ar valsts un pašvaldību institūcijām, sabiedriskām organizācijām, iedzīvotājiem telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādē, apspriešanā un ieviešanā.</p>	<p>8.1. Iesaistīt sabiedrību telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādē, apspriešanā, izvērtēšanā, un tajos noteikto politiku, nostādņu un rīcību ieviešanā.</p> <p>8.2. Informēt sabiedrību, institūcijas, plašsaziņas līdzekļus par telpiskās attīstības plānošanas dokumentos ietvertajām attīstības politikām, nostādnēm un rīcībām.</p> <p>8.3. Konsultēties ar valsts institūcijām, citām pašvaldībām un sabiedrību par telpiskās attīstības plānošanas dokumentos ietvertajām attīstības politikām, nostādnēm un rīcībām.</p> <p>8.4. Konsultēt telpiskās attīstības plānošanas jautājumos un projektu sagatavošanā.</p>

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Organizatoriskie. Darbs starpdisciplinārā grupā, komandā vai individuāli.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai

- Vadības, saskarsmes un komunikāciju prasmes nacionālā un starptautiskā līmenī.

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt valsts un pašvaldību administratīvās vadības un attīstības principus • Pārzināt LR un ES institucionālo struktūru, ar telpiskās attīstības plānošanu saistītus LR un ES tiesību un normatīvos aktus, attīstības politikas un plānošanas dokumentus • Izprast ilgspējīgas attīstības jēdzienu, savstarpējo sakarību un mijiedarbību starp ekonomiskās, sociālās, vides un kultūras attīstību 	<ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādes metodiku • Pārzināt attīstības projektu un telpiskās attīstības plānošanas projektu sagatavošanu un vadīšanas metodiku • Sagatavot plānošanas dokumentu un projektu izstrādes darba uzdevumus un līgumu projektus • Sagatavot lēmumu projektus attīstības un plānošanas jautājumos 	<ul style="list-style-type: none"> • Plānot un vadīt savu un struktūrvienības darbu • Strādāt komandā, vadīt tās darbu • Organizēt un vadīt darba grupu darbu, sanāksmes un seminārus • Noteikt darbu prioritātes • Pieņemt lēmumus atbilstoši savai kompetencei

<ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt Latvijas plānošanas sistēmu, plānošanas procesu un saprast dažādu līmeņu un veidu attīstības plānošanas dokumentu savstarpējo saistību • Prast noteikt, izvērtēt un analizēt ekonomisko, vides un sociālo situāciju un attīstības tendences • Prast kopīgi uztvert un integrēt telpiskās attīstības plānošanas procesā dažādas jomas un sektorus – ekonomisko, sociālo, vides, kultūras, transporta • Prast vadīt plānošanas procesu un izstrādāt telpiskās attīstības plānošanas dokumentus • Prast sagatavot un sniegt sabiedrībai informāciju par telpiskās attīstības plānošanas dokumentos ietvertajām nostādnēm, politiku un citiem attīstības jautājumiem • Prast lietot informācijas tehnoloģijas telpiskās attīstības plānošanas dokumentu izstrādē un komunikācijā • Prast risināt konfliktus 	<ul style="list-style-type: none"> • Prast veidot teritoriju nākotnes vīziju un formulēt telpiskās attīstības mērķus • Plānošanas procesā prast izvēlēties prioritātes, nodalīt kompetences un deleģēt uzdevumus • Prast izstrādāt alternatīvus risinājumus, veikt to analīzi un izvērtēšanu • Prast strādāt ar kartogrāfisko materiālu, izmantot IT iespējas plānošanā • Pārzināt datu bāžu veidošanu telpiskās attīstības plānošanas vajadzībām un GIS iespējas datu analīzei • Pārzināt plānošanas dokumentos noteikto politiku, nosacījumu un rīcību ieviešanu un uzraudzību 	<ul style="list-style-type: none"> • Elastīgi reaģēt uz izmaiņām • Spēt viegli komunicēties (verbāli, rakstveidā), veidot lietišķas attiecības • Uzstāties, argumentēti izteikt viedokli, to aizstāvēt • Sagatavot un prezentēt sagatavotos prezentācijas materiālus • Sazināties, uzstāties un izmantot darbā latviešu, krievu un angļu (vācu, franču vai citu ES valstu valodu) • Ievērot saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas • Pašizglītoties, apgūt jaunas zināšanas un prasmes • Pielietot iegūtās zināšanas praksē
--	--	---

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Zināšanas plānošanas teorijā, vēsturē un metodikā, zināšanas par plānošanas instrumentiem			
Vispārējas zināšanas par plānošanas veidiem un specializācijām			
Vispārējas zināšanas Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību jomā saistībā ar telpisko plānošanu			
Vispārējas zināšanas par Latvijas Republikas un Eiropas Savienības institucionālo ietvaru, attīstības politikām un plānošanu			
Zināšanas par ilgtspējīgu attīstību un telpiskās attīstības plānošanu			
Vispārējas zināšanas par ainavu un vidi, ainavas un vides plānošanu			
Vispārējas zināšanas par sabiedrību un tās dzīves vidi			
Vispārējas zināšanas par pilsētu un vietu ekonomiku			
Vispārējas zināšanas sociālajā/vadības/saskarsmes psiholoģijā			

Zināšanas attīstības un telpiskās attīstības plānošanas projektu sagatavošanā un izstrādes vadībā			
Zināšanas par informāciju sistēmu un tehnoloģiju pielietošanu plānošanā			
Zināšanas vides aizsardzības plānošanā			
Zināšanas teritorijas plānošanā			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Pēteris Šķinkis, darba grupas vadītājs, Dr.geog., LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes Ģeogrāfijas nodaļas vadītājs;
- Gunta Lukstiņa, darba grupas sekretāre, Msc. Vides zinātnē un pārvaldē, LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes studiju metodiķe;
- Vitālijs Zelčs, Dr.Geol., LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes profesors, Ģeomātikas un ģeomorfoloģijas katedras vadītājs;
- Valdis Segliņš, Dr.Geol., LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes asociētais profesors;
- Jānis Piešiņš, Latvijas Pašvaldību savienības padomnieks;
- Andris Roze, s/o Latvijas Teritoriālpilnotāju asociācijas pārstāvis;
- Lolita Čače, s/o Latvijas Teritoriālpilnotāju asociācijas pārstāve;
- Uģis Kaugurs, plānotājs;
- Ilze Kjahjare, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Telpiskās plānošanas departamenta direktore;
- Armands Auziņš, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas darbinieks;
- Inga Belasova, Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta vecākā referente.

Konsultante:

- Ligita Začesta, Latvijas Pašvaldību savienības atbildīgā sekretāre.

Profesijas standarta eksperts:

- K.Gerhards, LR Ekonomikas ministrija, valsts sekretārs.